

POSTANOWIENIE

Dnia 19 sierpnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Przesławski

w sprawie z powództwa Związku [...] w W.
przeciwko Prezesowi Urzędu Transportu Kolejowego
z udziałem zainteresowanych Izby Gospodarczej Transportu Lądowego w W., P.
[...] S.A. w W. oraz Stowarzyszenia [...] w W.,
o zatwierdzenie stawek jednostkowych opłat za korzystanie z infrastruktury
kolejowej,
w sprawie ze skargi nadzwyczajnej wniesionej przez Prezesa Prokuraturii
Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej od wyroku Sądu Najwyższego z 9 września
2020 r., sygn. I NSK 21/18,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 19 sierpnia 2022 r.
wniosku adw. M. L. zawartego w piśmie z dnia 28 lipca 2022 r. oraz wniosku radcy
Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej P. D. z dnia 29 lipca 2022 r. o
wyłączenie SSN Leszka Boska od rozpoznania sprawy

- 1. oddala wniosek adw. M. L. z dnia 28 lipca 2022 r.,**
- 2. oddala wniosek radcy Prokuraturii Generalnej
Rzeczypospolitej Polskiej P. D. z dnia 29 lipca 2022 r.**

UZASADNIENIE

Pismem z 28 lipca 2022 r. adw. M. L. wystąpiła do Sądu Najwyższego z wnioskiem o wyłączenie ze składu orzekającego SSN Leszka Boska (pkt III. pisma zatytułowanego „Pismo w sprawie”). W uzasadnieniu przedmiotowego wniosku

wskazała, że w jej ocenie, pełnienie przez SSN Leszka Boska w latach 2016-2018 funkcji Prezesa Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, stwarza uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności w sprawie oznaczonej sygnaturą akt I NSNc 588/21.

Tożsame argumenty wskazano na poparcie wniosku z 29 lipca 2022 r. wywiedzionego przez radcę Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej P. D.. Wnioskodawca zaznaczył przy tym, że nie są znane inne okoliczności mogące budzić wątpliwość co do bezstronności SSN Leszka Boska.

W złożonym 3 sierpnia 2022 r. oświadczeniu SSN Leszek Bosek wskazał argumenty, które, w jego ocenie, przemawiają za niezasadnością wyłączenia go od rozpoznania przedmiotowej (k. 115).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z brzmieniem art. 49 § 1 k.p.c. sąd wyłącza sędziego na jego żądanie lub na wniosek strony, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności sędziego w danej sprawie. W orzecznictwie Sądu Najwyższego zaznacza się, że „instytucja wyłączenia sędziego, trwale związana z zasadą bezstronności i stanowiąca jeden z istotnych elementów niezawisłości, spełnia w procesie sądowym bardzo ważne funkcje; z jednej strony zapewnia obiektywizm orzekania oraz utwierdza społeczne zaufanie do sądu, z drugiej natomiast zwalnia sędziego od rozwiązywania trudnych konfliktów sumienia” (postanowienie SN z 15.03.2007 r., II CZ 13/07).

Wykładnia art. 49 § 1 k.p.c. daje podstawy do sformułowania dwóch generalnych przesłanek mających wpływ na uwzględnienie wniosku o wyłączenie sędziego. Po pierwsze, jest to obiektywna, a więc weryfikowalna, wątpliwość co do jego bezstronności (zob. postanowienie SN z 13.05.2022 r., II CSKP 288/22). Po drugie, wątpliwość ta powinna mieć charakter uzasadniony (tak doktrynie zob. A. Partyk [w:] *Kodeks postępowania cywilnego. Postępowanie procesowe. Komentarz aktualizowany*, red. O. M. Piaskowska, LEX/el. 2022, art. 49 oraz

w orzecznictwie m.in. postanowienie SN z 16.12.2019 r., II CO 208/19). Podkreślić należy, że nie jest wystarczające subiektywne przekonanie wnioskodawcy o braku bezstronności sędziego, lecz niezbędne jest oparcie się na obiektywnych, racjonalnych i dających się zweryfikować okolicznościach przemawiających za wyłączeniem sędziego od rozpoznania sprawy. To na wnioskodawcy ciąży obowiązek wykazania wystąpienia *ad casum* tych przesłanek (zob. postanowienie SN z 12.10.2020 r., III CO 49/20).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt analizowanej sprawy stwierdzić należy, że nie występują obiektywne i uzasadnione wątpliwości, które podważyłyby bezstronność SSN Leszka Boska w rozpoznaniu sprawy oznaczonej sygnaturą akt I NSNc 588/21. Podkreślić należy, że żaden z wnioskodawców, nie przedstawił konkretnych i obiektywnych okoliczności, które choćby uprawdopodobniały, że w niniejszej sprawie doszło do zmaterializowania się przesłanek określonych w art. 49 § 1 k.p.c. przemawiających za koniecznością wyłączenia SSN Leszka Boska od rozpoznania sprawy.

W pierwszej kolejności zaznaczyć bowiem należy, że nieuzasadnione jest argumentowanie, iż sam fakt pełnienia przez sędziego przed dniem jego powołania na to stanowisko innej funkcji publicznej czy wykonywania innego zawodu, automatycznie podważa jego bezstronność w sprawach, w których uczestniczą te podmioty. Szczególnie, nie znajduje taki pogląd uzasadnienia w sytuacji, w której zainicjowanie postępowania następuje już w czasie, kiedy sędzia nie ma wpływu na podejmowane przez te podmioty decyzje i nie jest to związane z jego aktywnością w ramach danej struktury. Nie można bowiem *a priori* określić, że sędzia nie jest bezstronny tylko z uwagi na to, że wcześniej zajmował określone stanowisko. Przyjęcie takiej argumentacji pozostawałoby w sprzeczności z treścią art. 49 § 1 k.p.c. Fakt braku bezstronności sędziego może być stwierdzony dopiero po uwzględnieniu okoliczności konkretnej sprawy i przyjęciu pod względem przedmiotowym obiektywnych kryteriów oceny, zaś pod względem podmiotowym odwołaniu się do postronnego obserwatora procesu i opinii publicznej. Jak wskazano powyżej, obowiązek przedstawienia tych okoliczności nałożony został na wnioskodawcę.

Nie można pominąć także tego, że przejęcie wykonywania zastępstwa procesowego Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego przez Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej, dokonało się w niniejszej sprawie w dniu 8 września 2021 roku (k. 48), a zatem już w czasie, kiedy sędzia Leszek Bosek – pełnił urząd na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego. Dokonana przez Sąd Najwyższy analiza akt postępowania wskazuje, że na jego na wcześniejszym etapie nie występowała Prokuratura Generalna Rzeczypospolitej Polskiej. W postępowaniu tym, nie brał także udziału SSN Leszek Bosek.

Wobec powyższego, Sąd Najwyższy postanowił jak na wstępie.

[as]